

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник ректора
з навчальної роботи

 Світлана ГІЛІНА
«» 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень

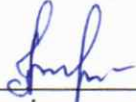
Галузь знань: І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»

Спеціальність: І5 Медсестринство

Освітня програма: Медсестринство

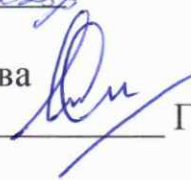
Робоча програма навчальної дисципліни «Медична психологія» для здобувачів рівня вищої освіти, освітньо-професійного ступеня «магістр»

За спеціальністю І5 «Медсестринство»

Розробник: Роман ГАБРЕЛЬ – к.мед.н., доцент кафедри медсестринства і громадського здоров'я

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри медсестринства і громадського здоров'я

Протокол № 1 від 26.08.2025

Завідувач кафедри медсестринства і громадського здоров'я Геннадій САМОЙЛЕНКО

Робочу програму погоджено Вченою радою університету

Протокол № 1 від 28.08.2025

Голова Вченої ради Михайло ВОЛКОВ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»	Цикл вибірових дисциплін	
Мова викладання – Українська мова	Спеціальність (професійне спрямування): І5 «Медсестринство»		
Загальна кількість годин – 90		Рік підготовки	
		1-й	
Тижневих годин для: ОФН – 2		Освітньо-кваліфікаційний рівень: другий (магістерський) рівень	Семестр
	2-й		
	Лекції		
	10 год.		
	Лабораторні		
	-		
	Семінарські		
	18 год.		
	Самостійна робота		
	62 год.		
Вид контролю:			
залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для очної форми навчання 90 – год.: 28 год. – аудиторні заняття, 62 год. – самостійна робота (31 % до 69 %).

Анотація

Програма з дисципліни «Медична психологія» для магістрів навчальних закладів вищої освіти України III-IV рівнів акредитації складена для спеціальності І5 «Медсестринство», галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення». Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти базові фундаментальні поняття про природу психіки людини, співвідношення природних (натуральних) і соціальних (культурних) чинників, становлення та розвитку особистості, формування у студентів загальнолюдських компетенцій як складової інтегрованої характеристики фахівця.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: основні закономірності виникнення та перебігу психологічних процесів в нормі та при патології; формування уявлень про психічні процеси, вікові етапи розвитку людини, типи темпераменту, емоційно-вольові якості особистості, їх прояви у практичній діяльності та спілкуванні.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Медична психологія» є застосування професійних знань у практичній діяльності сестри медичної-магістра; розуміння основних закономірностей виникнення та перебігу психологічних процесів в нормі та при патології, знань з проблематики медичної психології, здатності до самостійної роботи в закладах охорони здоров'я (ЗОЗ). Вивчення психологічних особливостей людей, які страждають різними захворюваннями, методів і способів діагностики психічних відхилень, диференціації психологічних феноменів, психопатологічних симптомів та синдромів, психології взаємовідношень пацієнта і медичного працівника, психопрофілактичних, психокорекційних, психотерапевтичних способів допомоги пацієнтам, а також теоретичних аспектів психосоматичних і соматопсихічних взаємовпливів.

Завдання вивчення дисципліни. Основними завданнями вивчення дисципліни є забезпечення формування умінь застосовувати знання з медичної психології у процесі подальшого навчання й у професійній діяльності та закласти основи пізнання фахівцем психології хворої людини, формування здорового способу життя та відновлення порушених функцій при різних захворюваннях.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні **знати**:

- основні категорії медичної психології;
- стан відчуттів, сприйняття уявлень при соматичних і психічних захворюваннях;
- стан пам'яті та уваги при соматичних і психічних захворюваннях;
- стан мислення, інтелекту при соматичній і психічній патології;
- емоційно-вольової сфери;
- зміни свідомості та самосвідомості при соматичних хворобах і психічних розладах;
- стан особистості та її зміни (акцентуація, психопатизація, деградація, деменція) при патологічних процесах;
- психологію соматичного (терапевтичного, хірургічного, тощо) хворого;

- медико-психологічні аспекти в акушерстві, гінекології, педіатрії;
- медико-психологічні аспекти допомоги хворим у клініці психіатрії, наркології та неврології;
- медико-психологічні аспекти роботи з хворими на невротичні, пов'язані зі стресом та соматоформні розлади;
- медико-психологічні аспекти роботи з особами з дефектами органів чуття та фізичними вадами.

вміти:

- встановити психологічний контакт із хворим (пацієнтом);
- володіти принципами медичної деонтології;
- виявляти відхилення у психічній діяльності пацієнта;
- діагностувати і надавати медико-психологічну допомогу особам, що знаходилися в умовах надзвичайних ситуацій;
- запобігати виникненню ятрогеній і корегувати наслідки їх впливів;
- використовувати засоби психогігієни, психопрофілактики та основні методи психотерапії у медичній практиці;
- визначати психосоматичні і соматопсихічні взаємовпливи у хворих;
- визначати психічний стан та рівень соціально-психологічної адаптації пацієнтів за допомогою методів психологічного дослідження;
- спілкуватися з колегами, хворими та їх родичами з урахуванням їх психологічних особливостей;
- сприяти створенню здорового психологічного клімату у медичному середовищі.

Компетентності та програмні результати навчання

ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері медсестринства.

Загальні:

- 1.Здатність до абстрактного мислення, пошуку, оброблення, аналізу та синтезу інформації.
- 2.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- 3.Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- 4.Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- 6.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- 7.Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- 8.Здатність працювати в команді.
- 9.Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові, предметні):

- 5.Здатність застосовувати основи педагогіки і психології в освітньому процесі в закладах освіти.
- 10.Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
- 15.Здатність планувати та здійснювати реабілітаційну допомогу.

Програмні результати навчання:

- 2.Здійснювати критичне осмислення проблем у сфері медсестринства на межі галузей знань.

3. Володіти спеціалізованими вміннями/навичками розв'язання проблем, з урахуванням стандартів професійної діяльності та аспектів соціальної та етичної відповідальності.

4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері охорони здоров'я до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

7. Розробляти заходи з профілактики захворювань та сприяти їх реалізації на практиці.

16. Приймати ефективні рішення з питань професійної діяльності у сфері медсестринства, у тому числі в умовах невизначеності; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

17. Вільно спілкуватись усно і письмово державною та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері медсестринства.

18. Застосовувати сучасні емпіричні та статистичні методи, методи моделювання, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для досліджень і розробок у сфері видавництва та поліграфії.

3. Зміст курсу

Тема 1. Предмет, завдання та методи медичної психології. Психологія особистості, сучасні теорії, вікові особливості. Особистість та хвороба.

Поняття норми та здоров'я. Коротка історія медичної психології. Медична психологія: визначення, предмет і задачі. Розвиток медичної психології у світі і на Україні. Роль медичної психології у формуванні сучасних уявлень про єдність соматичного і психічного. Психосоматичні і соматопсихічні взаємодії: основні теоретичні концепції. Класифікація основних типів відношення до хвороби. Вплив відношення до хвороби на подальший перебіг захворювання та прогноз, тактика лікаря відносно хворих з патологічними типами реагування на хворобу. Алгоритм багатоосової психологічної діагностики (симптоматична вісь, структурноособистісна вісь, медична вісь, соціальна вісь, інтегративна вісь). Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я. Оцінка порушень життєдіяльності: Індекс активностей у повсякденному житті Катц; Розширені функції в повсякденному житті. Оцінка якості життя.

Тема 2. Психологічні особливості пізнавальної діяльності пацієнта.

Загальна характеристика пізнавальних процесів. Поняття про відчуття. Фізіологічна основа відчуттів. Основні властивості відчуттів. Чутливість аналізаторів, пороги чутливості. Класифікація і різновиди відчуттів. Больові відчуття. Індивідуальні відмінності відчуттів, їх діагностика. Поняття про пам'ять. Психологічні теорії пам'яті. Класифікація видів пам'яті та їх взаємозв'язок. Характеристика основних процесів пам'яті. Запам'ятовування та його різновиди. Умови ефективного запам'ятовування. Збереження, умови збереження інформації. Відтворення та його різновиди. Забування та його причини. Індивідуальні відмінності пам'яті, їх діагностика та розвиток. Пам'ять у професійній діяльності лікаря. Поняття мислення та розуміння його специфіки у порівнянні з безпосереднім чуттєвим відображенням. Соціальна природа мислення. Основні теорії мислення. Психологічна

характеристика мислення як процесу вирішення задач. розумові операції як основні механізми мислення (аналіз, синтез, порівняння та інші). Логічні форми мислення. Класифікація видів мислення. Індивідуальні відмінності мислення, їх діагностика та розвиток. Прояв інтелектуальних здібностей у професійній діяльності лікаря.

Тема 3. Емоційно-вольова сфера пацієнта. Свідомість, самосвідомість, їх рівні, стани свідомості.

Поняття про емоції та почуття. Психологічні теорії емоцій. Фізіологічні основи емоцій та почуттів. Види емоцій. Види почуттів. вищі почуття. Основні параметри емоційного процесу. Емоції та здоров'я людини. Врахування емоційного стану пацієнта у процесі лікування. Роль емоційних станів у регуляції поведінки та діяльності людини. Діагностика емоційної сфери особистості. Поняття про волю. Фізіологічна основа волі. Психологічні теорії волі. Поняття про довільну і мимовільну дію. Проста та складна вольова дія, їх аналіз. Поняття про вольове зусилля та силу волі. Безвілля та його причини. Основні вольові якості особистості, їх формування. Вольові якості лікаря та їх значення у професійній діяльності. Свідомість, самосвідомість, їх рівні. Теорія безсвідомого (індивідуальне підсвідоме «Ід» за З. Фрейдом, колективне підсвідоме «архетипи» за К. Г. Юнгом). Психодинамічний підхід у медицині. Критерії непорушеної свідомості. Стани свідомості у хворого: при стомленості, сонливості, афективно-звужений стан. Особливі стани свідомості.

Тема 4. Психологічні особливості пацієнтів з хворобами внутрішніх органів. Психологія спілкування у медичному середовищі.

Тема 4. Типові вікові та профільні психологічні особливості хворих. Роль фізичного терапевта у вирішенні терапевтичних та реабілітаційних завдань різних вікових контингентів. Визначення аномалій психічного розвитку, виявлення ступеня і структури різних форм порушень психічного розвитку. Основи для розробки психокорекційних програм для подальшої роботи з дитиною та в інволюції. Концепція реабілітації хворих різних вікових груп: основні принципи, форми і методи. Роль фізичного терапевта у створенні терапевтичного середовища. Реакція особистості на хворобу та процес лікування. Преморбідні особливості особистості (вік, темперамент, акцентуація характеру, ступінь чутливості до стресу). Типи хворих. Класифікація основних типів відношення до хвороби (гармонійний, анозогнозичний, іпохондричний, депресивний, зневажливий, нозофобний, нозофільний, утилітарний та ін.). Психологічні особливості хворих при туберкульозі, СНІДу, онкопатології, ендокринних, нервових та психічних захворюваннях. Психологічні особливості хворих в стоматології, офтальмології, отоларингології, ортопедії і травматології. Вплив на психіку людини вроджених та набутих фізичних дефектів. Психологічні аспекти залежної поведінки. Суїцидальна поведінка, профілактика і раннє розпізнавання суїцидальних тенденцій. Психологічні аспекти умирання та смерті. Евтаназія. Демонстрація хворих.

Тема 5. Психоматичні розлади

Поняття про психосоматичні та соматопсихічні розлади. Психологічні особливості станів діагностичного процесу. Інформування хворого про діагноз. Патерналізм, його роль в діагностичному процесі. Значення психологічної установки

хворого. Психосоматичні взаємозв'язки. Вплив психологічних факторів на перебіг соматичних розладів. Поняття адаптації та дезадаптації. Втеча у хворобу. Опір. Вигода від хвороби. Запізнення, пропуски сеансів. Класифікація психосоматичних розладів. Психологічні захисти особистості в медичній практиці Психологічний захист як адаптаційний механізм, один із механізмів стабілізації самооцінки особистості. Психологічний захист у нормі, клініці неврозів, психосоматичній клініці, психіатрії. Протективні психологічні захисти. Дефензивні психологічні захисти. Копінг-поведінка. Принципи профілактики психосоматичних розладів. Поняття про емоції та почуття. Психологічні теорії емоцій. Фізіологічні основи емоцій та почуттів. Види емоцій. Види почуттів. вищі почуття. Основні параметри емоційного процесу. Емоції та здоров'я людини. Врахування емоційного стану пацієнта у процесі лікування. Роль емоційних станів у регуляції поведінки та діяльності людини. Діагностика емоційної сфери особистості. Емоції та кардіологічна клініка. Кардіофобії та дистресові переживання при пороках серця. Психологічні розлади після операцій на серці.

Тема 6. Типи відношення особистості до хвороби та аналіз умов їх виникнення.

Типи хворих. Класифікація основних типів відношення до хвороби (гармонійний, анозогнозичний, іпохондричний, депресивний, зневажливий, нозофобний, нозофільний, утилітарний та ін.). Особливості поведінки хворих з такими типами реагування на хворобу. Діагностика основних типів відношення до хвороби. Додаткові психодіагностичні методики, трактовка результатів дослідження. Психологічні особливості хворих при туберкульозі, СНІДу, онкопатології, ендокринних, нервових та психічних захворюваннях. Психологічні особливості хворих в стоматології, офтальмології, отоларингології, ортопедії і травматології. Вплив на психіку людини вроджених та набутих фізичних дефектів. Вплив відношення до хвороби на подальший перебіг захворювання та прогноз. Агравация, симуляція, дисимуляція, госпіталізм.

Тема 7. Принципи психогігієни, психопрофілактики, психотерапії
Визначення понять «психогігієна», «психопрофілактика», первинна та вторинна психопрофілактика. Основні розділи психогігієни: вікова психогігієна, психогігієна праці і побуту, сім'ї і сексуального життя. Шляхи збереження і зміцнення психічного здоров'я. Принципи психопрофілактики праці, побуту, сім'ї і сексуальних відносин. Роль лікаря в профілактиці нозопсихологічних проявів. Психологічне консультування, його принципи. Психокорекція. Психологічна допомога у кризових періодах та психологічні особливості надання медичної допомоги у надзвичайних ситуаціях. Реабілітація соціальна та професійна, її основні розділи. Психологічна та соціальна реабілітація осіб, які стали інвалідами під час проходження військової служби, та інших осіб, які постраждали під час виконання обов'язків військової служби (службових обов'язків) в Україні. Адаптація та компенсація. Психотерапія як галузь медичної психології та медицини. Основні сучасні методи психотерапії. Принципи психотерапії. Непряма психотерапія, плацебо. Методи та техніки проведення раціонального переконання, сугестії у стані бадьорості (навіювання), ауторелаксації. Показання та протипоказання для проведення гіпносугестії, індивідуальної та групової раціональної психотерапії, методів психоаналітичної та психодинамічної психотерапії, аутопсихотерапії (аутотренінг та медитативні

техніки), гештальт - терапії, нейро-лінгвістичного програмування, арт- терапії. Психотерапія в роботі лікаря загальної практики. Психотерапевтична корекція відношення до хвороби. Особливості психотерапії та соціально-психологічної реабілітації хворих з різними патологіями.

3. Структура курсу

Назви тем	очна форма					
	усього	у тому числі				
		л	сем	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Загальні питання медичної психології						
Тема 1. Предмет, завдання та методи медичної психології. Психологія особистості, сучасні теорії, вікові особливості. Особистість та хвороба.	12	2	2			8
Тема 2. Психологічні особливості пізнавальної діяльності пацієнта.	12	2	2			8
Тема 3. Емоційно-вольова сфера пацієнта. Свідомість, самосвідомість, їх рівні, стани свідомості.	14		4			10
Усього за модулем 1	38	4	8			26
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти медичної психології						
Тема 4. Психологічні особливості пацієнтів з хворобами внутрішніх органів. Психологія спілкування у медичному середовищі.	14	2	2			10
Тема 5. Психоматичні розлади	12	2	2			8
Тема 6. Типи відношення особистості до хвороби та аналіз умов їх виникнення.	12	2	2			8
Тема 7. Принципи психогігієни, психопрофілактики, психотерапії	14		4			10
Усього за модулем 2	54	6	10			36
Усього	90	10	18			62

4. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Предмет, завдання та методи медичної психології. Психологія особистості, сучасні теорії, вікові особливості. Особистість та хвороба.	2
2.	Тема 2. Психологічні особливості пізнавальної діяльності пацієнта.	2
3.	Тема 4. Психологічні особливості пацієнтів з хворобами внутрішніх органів. Психологія спілкування у медичному середовищі.	2
4.	Тема 5. Психоматичні розлади	2
5.	Тема 6. Типи відношення особистості до хвороби та аналіз умов їх виникнення.	2
Разом		10

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	К-сть год.
Змістовий модуль 1. Загальні питання медичної психології		
1	Методи дослідження пацієнта в клініці	2
2	Дослідження властивостей особистостей, особливостей характеру та фізичного і психічного стану	2
3	Психопатії та акцентуації характеру	2
4	Порушення пам'яті та інтелекту, ознаки дефіцитності психічних функцій	2
5	Основні симптоми і синдроми розладів особистості	2
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти медичної психології		
6.	Психологічні особливості станів діагностичного процесу. Конфлікти у медичному середовищі, їх різновиди, способи вирішення	2
7.	Психологічна діагностика типів пацієнтів по відношенню до хвороби	2
8.	Методи психотерапії у роботі медичної сестри-магістра	2
9.	Модульний контроль 1. Медична психологія	2
Разом		18

6. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Теоретичні і методологічні основи медичної психології. Роль медичної психології у формуванні сучасних уявлень про єдність соматичного і психічного	6
2.	Визначення психічного здоров'я та рівнів психологічної адаптації людини	6
3.	Психічна структура особистості	6
4.	Типологія та класифікації акцентуацій особистості	6
5.	Інтелект, здібності, природа здібностей	4
6.	Внутрішня картина хвороби	4
7.	Вплив відношення до хвороби на подальший перебіг захворювання та прогноз	4
8.	Нозогенії. Хворобливі зміни емоцій тривога, депресії, емоційна лабільність	6
9.	Психосоматичні розлади	6
10.	Психологічні аспекти залежної поведінки. Співзалежність	4
11.	Комунікативна компетентність, її роль в ефективній і безконфліктній взаємодії	4

12	Поняття про професійну деформацію. Синдром емоційного вигорання медичних працівників	6
Разом		62

7. Методи навчання

Форми та методи, які будуть використовуватися під час навчального процесу: лекції, презентації, дискусії. Лекції та семінарські заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних. Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp (за вибором академічної групи).

8. Форми контролю та критерії оцінювання навчання

Види: поточний, етапний, рубіжний, підсумковий, контроль володіння практичними навичками

Методи:

1. тестування та бліц-опитування;
2. розв'язування ситуативних задач;
3. проведення наукових досліджень;
4. питання до поточного контролю і заліку;
5. структурований за процедурою контроль навичок оволодіння спеціальною літературою;
6. контроль результатів самостійної роботи.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні кожного модулю (залікового кредиту) - 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність - 120 балів (60%), за результатами модульного підсумкового контролю - 80 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами. При оцінюванні навчальної діяльності студентів необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Оцінку “Відмінно” отримує студент, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпне, послідовно, грамотне і логічне його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому студент не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, володіє елементами лікарської техніки, різносторонніми навичками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

Оцінку “Добре” отримує студент, який знає програмовий матеріал грамотне і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

Оцінку “Задовільно” отримує студент, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навиків або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

Оцінку “Незадовільно” отримує студент, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навики.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі розділи з дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за розділи, на які структурована навчальна дисципліна. Оцінка з дисципліни Fx, F ("2") виставляється студентам, яким не зараховано хоча б один розділ з дисципліни після завершення її вивчення. Оцінка Fx ("2") виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового контролю не більше двох разів за графіком, затвердженим деканатом.

Оцінка в **заліку** базується на сумі балів поточного контролю (мінімальна кількість балів – 60) і підсумкового контролю (мінімальна кількість балів – 50). Форма проведення заліку є стандартизованою і включає тестовий контроль теоретичної і практичної підготовки.

Схема нарахування балів

Поточне оцінювання, МК та самостійна робота								Всього	Диф. залік
Модуль 1									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	МК		
12	13	13	13	13	13	13	20	120	80

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів		Оцінка за національною шкалою
------------	--	-------------------------------

за всівиди навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180 – 200	A	відмінно	зараховано
165 - 179	B	добре	
150 - 164	C		
135 - 149	D		
120 - 134	E	задовільно	
70 - 119	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 - 69	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. Перелік питань до заліку

1. Медична психологія як предмет.
2. Які питання належать до сфери дослідження медичної психології?
3. Визначте пріоритетні завдання медичної психології.
4. Назвіть основні розділи медичної психології.
5. Що є предметом вивчення загальної і медичної психології?
6. Що належить до сфери вивчення психосоматики?
7. Що таке психіка?
8. Охарактеризуйте поняття «свідомість».
9. Опишіть основні форми існування свідомості.
10. Що таке самосвідомість? Які є види самосвідомості?
11. Назвіть загальні ознаки синдрому потьмарення свідомості.
12. Які психотичні розлади свідомості є найнебезпечнішими для самого хворого і для людей, які його оточують?
13. Розкрийте сутність поняття «особистість», «індивід».
14. Які потреби Абрахам Маслоу назвав базовими потребами особистості?
15. Охарактеризуйте модель особистості Зигмунда Фрейда.
16. Які основні властивості притаманні особистості?
17. Дайте визначення поняття «темперамент». Які особливості вищої нервової діяльності визначають типи темпераменту?
18. Що таке характер? Які характеристики становлять структуру характеру?
19. Що таке акцентуації характеру? Назвіть їх типи.
20. Психічний процес відчуття, класифікація, різновиди.
21. Опишіть найпоширеніші розлади відчуттів.
23. Що таке сприйняття? Назвіть розлади сприйняття. Основні види пам'яті.
24. Що таке амнезія? Її причини та види.
25. Опишіть процес уваги, її фізіологічні основи і найпоширеніші розлади.
26. Процес мислення, основні операції мислення.

27. Назвіть основні групи розладів мислення. У разі яких психічних захворювань вони виникають?
28. Дайте визначення поняття «емоції», «почуття». Основні види.
29. Що таке стрес? Назвіть причини і наслідки стресу.
30. Що таке воля? Основні параметри вольової активності людини.
31. Опишіть прояви розладів волі.
32. Дайте визначення поняттям «здоров'я» і «хвороба».
33. Назвіть рівні відображення хвороби у психіці хворого.
34. Перерахуйте основні психологічні типи хворих.
35. Охарактеризуйте вікові особливості сприйняття хвороби.
36. Дайте визначення поняття «ятрогенії» і назвіть джерела їх походження.
37. У чому сутність психосоматичних захворювань?
38. Які найпоширеніші причини психосоматичних захворювань?
39. Назвіть групи психосоматичних розладів.
40. Проаналізуйте роль психоемоційного стресу в походженні психосоматичних захворювань.
41. Що є предметом вивчення психогігієни?
42. Яка роль психогігієни у збереженні психічного здоров'я населення?
43. Що таке синдром емоційного вигорання?
44. У чому проявляється емоційне виснаження медичного працівника?
45. Назвіть симптоми, що характеризують синдром професійного вигорання.
46. Які фактори сприяють виникненню синдрому емоційного виснаження у медичних працівників?
47. Охарактеризуйте типові прояви професійної деформації медичного працівника.
48. Назвіть основні види і функції психопрофілактики.
49. Охарактеризуйте основні підходи у психотерапії.
50. Конструктивні та деструктивні конфлікти. Стратегії поведінки в конфлікті..

10. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс дисципліни.
2. Опорний конспект лекцій з дисципліни “Медична психологія”.
3. Методичні рекомендації до підготовки практичних занять та самостійної роботи з дисципліни “Медична психологія”.

11. Рекомендована література

Основна:

1. Медична психологія : підруч. ; за заг. ред. докт. мед. наук, проф. І. Д. Спіріної. Дніпро : ЛІРА, 2022. 300 с.

<http://info.dgu.edu.ua/bitstream/123456789/629/1/%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9C%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F%202022.pdf>

2. Курило В. О. Загальна та медична психологія : навч. посіб. / В. О. Курило. - Запоріжжя : ЗДМУ, 2017. - 358 с.

3. Медична психологія : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів : в 2 т. Т. 1: Загальна медична психологія / Г. Я. Пилягіна та ін. ; ред. Г. Я. Пилягіна. Вінниця : ПП «Нова книга», 2020. - 288 с.

4. Проблеми психології діяльності в особливих умовах : матеріали ІІІ Всеукр. наук.-практ. конф., м. Черкаси, 23 квіт. 2025 р. Харків: «ФОПСупрун Т.О.», 2025. 309 с

<http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/24910/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%97.pdf>

5. Психогенні психічні розлади: навчально-методичний посібник / Л. О. Герасименко, А. М. Скрипніков, Р. І. Ісаков. Київ. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2021. - 208 с.

6. Основи медичної психології : конспект лекцій / укладач Т. В. Іванова. – Суми : Сумський державний університет, 2022. – 275 с.

<https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/87860/1/Ivanova.pdf>

7. Лазоренко Т. М. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Функції та специфіка роботи психолога у клініці психічних та соматичних захворювань» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія». Одеса: Університет Ушинського. 2021. 28 с.

<http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/11787/1/L%D0%B0z%D0%BErenk%D0%BE%20Tetiana%20Mykolaivna%202021.pdf>

8. Шевченко Н.Ф. Індивідуальне психологічне консультування: навчальний посібник Запоріжжя: ЗНУ, 2018. - 224 с.

Додаткова література

1. Вітенко І.С. Медична психологія : підручник для студентів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації / І.С. Вітенко. - К. : Здоров'я , 2007. - 208 с.

Інтернет ресурси:

1. The Oxford Handbook of Clinical Psychology.

<http://docshare04.docshare.tips/files/28023/280238870.pdf>

2.. Clinical Psychology.

<https://dl.uswr.ac.ir/bitstream/Hannan/131926/1/Clinical.Psychology.7.edition.pdf>